

PRVI KORAK — »DAN SLOVENSkih NARODNIH JEDI« V KRANJSKI RESTAVRACIJI »PARK«

Pravilno: Poženik

V rubriki »NN« je Ljubljanski dnevnik pred dnevi objavil »novo« ime za vasico Poženik pri Cerkljah, ki ji domačini pravijo Poženg. Zapisali so Poženg, v Požengu, kar je napačno. Pisec bi zamudil le malo časa, če bi pogledal v Imenik naselij in našel tam pravilno ime!

Festivali so se pričeli

Zagreb 64

Iz sobote na nedeljo se je končal 10. festival zabavne glasbe v Zagrebu. Za najboljšo popevko je bila proglašena popevka Pere Gotovca »Balada«. Med orkestralnimi skladbami prve nagrade niso podelili, zato pa so bile podeljene tri druge. Med muzikali sta zmagala »Jaz in moj drugi jaz« in »Plava limuzina«. Vsebina vseh del je bila — baladna, pevci — med zelo znanimi tudi nekaj novih imen. Neki novinar je izjavil, da letos prvič ni bilo nič italijanskega ali od kot drugod.

V MRZLIH ZIMSKIH DNEH JE KLANJE PRASICEV KMEČKI DOMACI PRAZNIK. ŠTEVILNE ZANIMIVE NAVADE IN SEGE SO VEZANE NA TA DOGODEK.

FOTO: TRILER

IX. o imp'ada

V sredo bodo v Innsbrucku na Tirolskem slovesno odprli devete zimske olimpijske igre. Z zadnjih tekmovanj pred tem športnim spektaklom nam je naš reprezentant Peter Lakota napisal naslednji prispevek.

Po ponesrečenih tekmah v Wengnu, ki so mnogo hude krvi povzročile pri Francozih (diskvalificirali so Perillata, ki bi sicer zmagal v slalomu in kombinaciji), so Italijani na hitro pripravili tekmovanje 3-Tre v Madonni di Campiglio. Tam je bilo snega okrog 30 cm, zato so prireditelji sporočili, da progo za slalom le težko pripravijo. Ker niso želeli, da bi se ponovil Wengen, kjer se je uvrstila le četrtina tekmovavcev, so predlagali, naj tekmovanje obsega le dva smuka na isti progi. Proti tej odločitvi so bili le severnjaki; seveda zato, ker imajo dobre slalomiste.

Progo so dobro pripravili in ker je bilo tudi lepo vreme, je bilo smuk užitek peljati. Prvi dan je presenetljivo zmagal Willy Bogner iz Zahodne Nemčije, ki lani zaradi poškodb ni nastopal. Nekoč prej je zmagal že v wengenskem smuku, na olimpiadi v Squaw Valleyu pa je imel v prvem teku slaloma najboljši čas. Drugo in tretje mesto sta si razdelila Avstrijec Schranz in Švicar Minsch. Njun čas se je ujema tudi v stotinkah sekunde! Favorit Zimmermann je bil šele 25. Po nastopu je povedal, da ni bil razpoložen, da je slabo namazal in da je imel premeheke smuči. Naslednji dan mu je smuči posodil Nemeč Bartels — in bil je drugi. Zanimivo je, da se je predenj uvrstil prav Bartels, Schranz pa je bil spet tretji. Odličen vmesni čas je imel tudi Bogner, vendar je 30 metrov pred ciljem padel, tako da se je v cilj prikoval. Seveda je izgubil dragocene sekunde in na prvo mesto v kombinaciji (čas obeh smukov) ni mogel več računati. Prvo mesto je tako pripadlo Schranzu.

Po tej tekmi so vsi tekmovavci, ki bodo nastopili na olimpijskih igrah, odpotovali domov in bodo verjetno te dni izkoristili za trening. Tudi mi smo pripravili kovčke, dali smuči v dolge vreče in se vsedli v nezakurjen vlak, ki nas je prek Innsbrucka pripeljal domov. Trenirali smo na Črnem vrhu nad Jesenicami in v Kranjski gori, v četrtek pa spet odpotovali, tako da se bomo lahko udeležili treninga na smuk progi s Patscherkofla. — Iz Innsbrucka se bom še kaj oglasil.

PETER LAKOTA

»A bo spet kakšen davek?«

Ondan, ko je nekaj sto mladih tekmovalo v smučanju in sankanju na sedmi tradicionalni prireditvi »Po stezah partizanske Jelovice« so mi znanci v Železnikih dejali, ko sem jih pobaral po posebnostih v Dražgošah, naj se ne pozabim oglasiti »Pri Tinetu«. »Možakar jih ima blizu devetdeset in še danes pridno sodarje« — so še pristavili.

Sedemdesetletnega Matevža Lotriča smo zalotili pri popoldanskem branju časnikov. Cel kup jih je imel okrog sebe na peči. Prenehal je z branjem, in nas skozi malce privzdignjene naočnike začudeno pogledal. Videti je bilo, da se je težko ločil od branja. »Slabo sliši« — je pojasnila njegova 11 let mlajša sestra, ki mu gospodinjti ter mu povedala namen našega obiska.

● Slišali smo, da še vedno sodarite?

— »Da, da, še vedno. To je bilo v rodu. Kolikor vem, so se že trije rodovi ukvarjali s tem. Zal, da se ne bo mogla ohraniti tradicija, nimam naslednika...«

● Pa ste edini, ki se s tem ukvarjate v Dražgošah?

— »Edini, edini. Sta dva mlajša izučena sodarja, vendar sta opustila.«

● Kaj pa ste vse izdelovali?

— »Skafje, pinje in dže. V zadnjem času samo še skafje in kdaj pa kdaj še kakšno pinjo.«

● Koliko pa ste jih naredili na dan?

— »Pred desetimi, pa tudi še pred osmimi leti, sem izdelal tri na dan, danes pa naredim komaj enega.«

● In koliko zaslužite?

— »Kaj pa sprašujete, a bo spet kakšen davek? — se je čudil poklicni zvedavosti. Ne, oča, v časnik bomo napisali... — »A, tako« — se je zamislil in z nekakšno nezaupljivostjo nadaljeval — »Za navadno pinjo, tako z batom, sem včasih dobil poldrugo kilo putra, zdaj pa enajststo dinarjev.«

Tako se je končal razgovor z najstarejšim in menda tudi še edinim sodarjem ne samo v Dražgošah, temveč tudi v Šiški dolini, zakaj še danes prihajajo k njemu ljudje od blizu in daleč. Celo iz Zirov.

STANE SKRABAR

Maratonski razgovori v Ženevi se nadaljujejo

Razorožitev z dobrim zgledom

VREMENOSLOVCI pravijo, da se led pozimi razbija. Tega pregovora so se najbrž držali tudi strokovnjaki za razorožitev, ko so sredi letošnje zime obnovili v Ženevi razgovore o razorožitvi. Razen Francozov, ki so sicer na zahodne priprave poslali svojega opazovalca, je miza v ženevski razorožitveni dvorani polnoštevno zasledena.

TEŽKA VRATA

Težka vrata v ženevski razorožitveni dvorani so se po petmesečnem odmoru v torek zopet odprla. Tečajni vrat se v prvih dneh odpirajo z lahkoto. Ko se je v torek na prvi seji spustilo sedemnajst razorožitvenih mož na svoje sedeže, francoski stol je namreč še vedno prazen, ker ne mara graditi »gradov v oblakih,« so se nekateri spomnili besed, ki jih je pred skoraj enim letom v tej isti dvorani spregovoril ameriški zastopnik v razorožitvenem odboru William C. Foster: »Mi bi napravili svetu veliko dobrega, če bi namesto orožij izdelovali pogodbe in sporazume za zgodovinarje.« se je v teh dneh veselilo v

Veliko vladnih odposlancev ženevsko razorožitveno dvokovanji. Uvodni del je bil rano z boljimi upi in pričepod vtisom ukrepov, ki so jih velesile napravile, da bi ženevski razorožitveni pogovor stekel bolj gladko in sproščeno.

ŽENEVSKA ZGODOVINA

Ženevska razorožitvena konferenca se je začela 15. marca 1962. leta. Na njo je bilo povabljenih osemnajst držav: štiri države Atlantske skupnosti ZDA, Velika Britanija, Kanada in Italija, pet držav Varšavske pogodbe Sovjetska zveza, Poljska, Čehoslovaška, Romunija in Bolgarija in skupina nevezanih držav Etiopija, Burma, Brazilija, Indija, Mehika, Nigerija, Švedska in ZAR. Francija do sedaj svojega odposlanca ni poslala v palačo Združenih narodov v Ženevo. V zadnjih dveh letih, zlasti pa na prej-

šnjih konferencah, ki so bile sklicane o razorožitvi, so pretresali vrsto predlogov. Pomemben mejnik v razorožitvenih prizadevanjih je postal sporazum o delni prepreki jedrskih poskusov, ki so ga lansko leto poleti podpisali v Moskvi. K temu sporazumu bodo sedaj pristopile 104 države. Sporazum sta zavrnili samo Francija in Kitajska. Moskovski sporazum je olajšal delo in sprožil nove predloge: zmanjšanje oboroženih sil, zmanjšanje vojaških izdatkov, podpis nenapadalne

pogodbe med Atlantskim in milijona mož, vojaški proračun pa za 1,78 milijard dolarov razširjanja atomskega jev. Z enakimi ukrepi so odorožja na druge države in govorniki tudi na zahodu. vzpostavitev brezatomskih področij.

SAMORAZOROŽITEV

V času, ko ženevski razgovori niso pripeljali do večjih sporazumov, so politiki začeli razglašati, »politiko dobrega vzgleda.« Vodilni svetovni sili in druge države naj bi s skrajševanjem proračunskih izdatkov za oborožitev dale dober vzgled. Sovjeti so letošnje izdatke za oborožitev skrajšali za 660 milijonov dolarjev, pa tudi američani so se jim pridružili. Prvi lep vzgled je dala Sovjetska zveza v januarju 1960 leta, ko so svojo vojsko zmanjšali za 1,2

Tako imamo sedaj na svetu vzpodbudno sliko zmanjševanja vojsk in vojaških izdatkov. Sovjetska zveza, ki je imela leta 1955 pod orožjem 4,7 milijonov mož ima sedaj v vojski 3,3 milijone mož, ZDA, ki so imele leta 1955 3,2 milijonsko armado so zadržale pod orožjem še 2,7 milijonov mož. Kitajske oborožene sile so ostale na isti ravni 2,4 milijone mož. Velika Britanija in Francija sta prav tako občutno zmanjšali svoje oborožene sile. Svojo vojsko sta v tem času povečale samo obe Nemčiji. Tudi med vzhodnimi državami so vojsko zmanjšali.

Njegovo življenje je bilo zaman

SOVJETSKI poslanik v ZR Nemčiji je dejal prijateljem: »Na mojem nagrobniku bo pisalo: Tukaj počiva sovjetski poslanik Andrej Smirnov. Življenje je posvetil sovjetsko-nemškemu prijateljstvu — toda njegovo življenje je bilo zaman.«

Macmillan se vozi z vlakom

HAROLD Maurice Macmillan, star 69 let, nekdanji predsednik Velike Britanije, ki je odstopil po aferi Profumo, se je peljal z vlakom v 18 km oddaljeno volilno okrožje Bromley. Za vojni listek je uporabil zlato paketo, ki mu dovoljuje vožnjo zastonj. Macmillan vodi sedaj družinsko knjigarno.

»Ljudstvu moramo dati dober zgled«

DRŽAVNI poglavar južnoazijske kraljevine Kambodže princ Norodom Sihanouk je povabil člane diplomatskega zbora na delovno akcijo. Gostom je razdelil krampe in lopate in pridružili so se domačinom. V odmoru je Sihanouk ponudil diplomatom sekt in obložene kruhke. Ko so se diplomati pritoževali, je princ dejal: »Ljudstvu moramo dati dober zgled!«

Sorayino mnenje o znanih filmskih igralcih

SORAYA je v knjigi »Moja zgodovina« izjavila: »Cary Grant (s katerim je pogostokrat jahala) je osamljen filozof.« O Franku Sinatru pa meni: »Frank je nenavadno močna osebnost. Vedno mu uspe očarati svojo okolico, posebno ženske. Vsa moč je v njegovem prodornem pogledu.«

SENZACIONALNO ODKRITJE XX. STOLETJA

V nekem časopisu je bila objavljena vest o senzacionalnem odkritju XX. stoletja. V okolici Neaplja sta dva arheologa — amaterja odkrila podzemlje grške mitologije: Had, reko Stiks, prerodišče smrti, kjer naj bi se po grški mitologiji srečavali mrtvi. Eden izmed njih pripoveduje, da je vse tako, kakor opisuje rimski pesnik Vergil v pesnitvi Enleida in Homer v Odiseju. Odkrila sta prav vse. Mitologija ju je zavedla tako daleč, da sta našla kamnite niše, kjer so bili celo sledovi olja. Vendar Vergil o oljnih svetilkah ni še vedel ničesar. Vse pa se je končalo tako, da sta v votlini zaslišala celo rohnenje psa Cerberusa. Vendar sta kasneje ugotovila, da je bilo rohnenje le odmev vlaka, ki je vozil skozi neka sto metrov oddaljen predor.

REKLI SO ...

»Sam sebe sem obsodil na tri leta prisilnega dela.«

R. Menzis, avstralski predsednik po ponovni izvolitvi

»Družbeni položaj se danes meri z neobičajnimi merili: konjskimi silami.«

H. Kneff, nemška filmska igravka

»Starih žensk na splošno ni; so samo ženske, ki so dlje mlajše kot druge.«

W. Albach-Rettl, avstrijski igravec

»Ne vem, zakaj so ljudje tako radovedni, kaj bodo dobili za darilo. Za deset let dobivam od žene kravato, cigare in steklenico konjaka; tašča pa mi bo letos prav gotovo kupila že enajsti par nogavic.«

A. Kristiansen, angleški novinar

»Vsak moški potrebuje ženo, ker ne more biti za vse težave kriva vlada.«

V. de Sica, italijanski filmski režiser

»Kdor prosi, dobi poleg miloščine vedno prezir.«

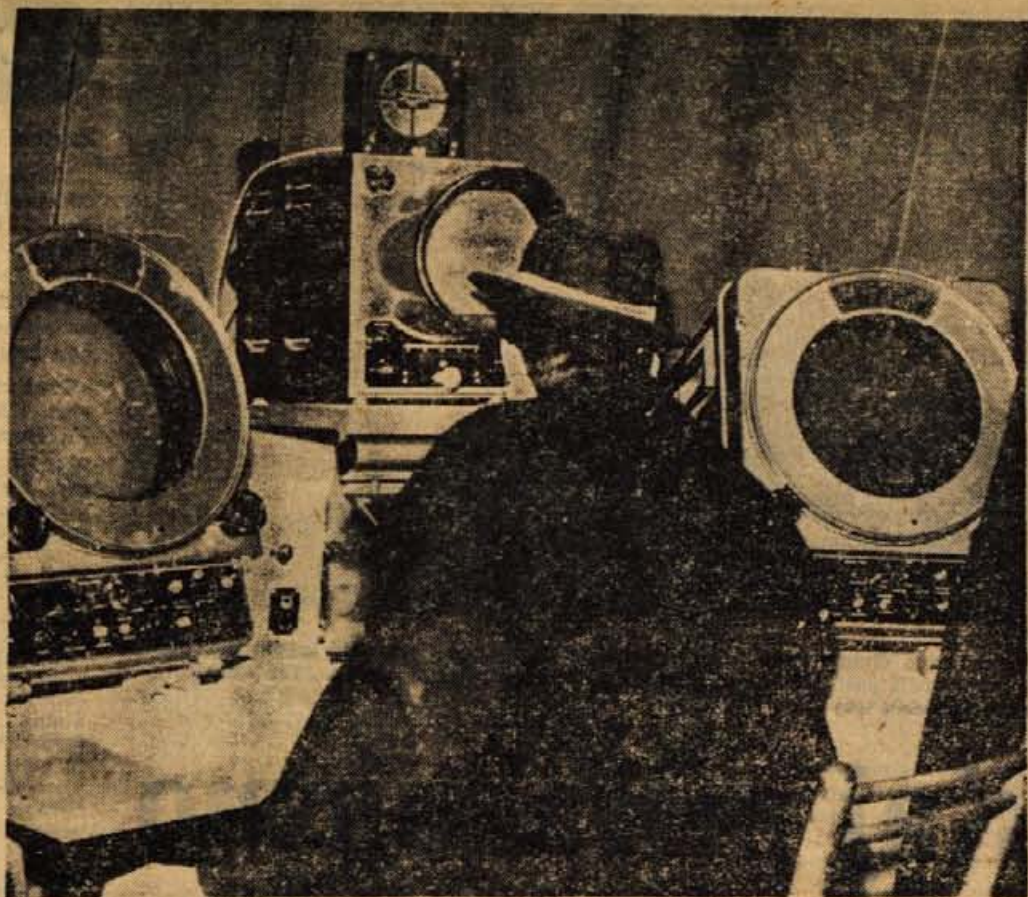
H. Otax, nigerijski založnik

»Prava ljubezen traja toliko časa, dokler je denarnica moškega tako debela kot pas ženske.«

D. Bucati, italijanski književnik

Letališče na Brnikih nam odpira okno v svet prav pred nosom. Ima lepo lego s prekrasnim razgledom na Karavanke, tako da mu pripisujejo posebno privlačnost tudi za domače turiste, ki se bodo naužili naravnih lepot in čudes moderne tehnike. Prav slednje ima na letališčih posebno moč in o njej se med laiki ustvarjajo najrazličnejše predstave. Ni še dolgo tega, ko sem, »illegalno« sicer, poslušal ostro debato med dvema kmečkima sinovoma. Prvi je skušal prepričati svojega kolego, da je poklic letavca ali letališčnega uslužbenca eden najlažjih, kar si jih sploh moremo predstavljati, kajti po njegovem mnenju uslužbenec letališča le sedi, spi in vleče plačo, namesto njega pa delajo elektronski možgani. Za edinega, res delovnega človeka je smatral snaživko. Njegov sobesednik pa je bil prav nasprotnega mnenja. Pravil je: »Kaj boš ti meni tvezil! Kje pa pri nas zmoremo kaj takega! Elektronski možgani in tehnika sploh! Ali si res tako neumen, da verjameš čenčam. Se radijskih sprejemno-oddajnih postaj nimajo, bodo pa imeli kaj takega. Na lastne oči sem videl, kako mahajo z zastavicami in na svoja ušesa slišal, kako kričijo.« No, morda sta fanta še dolgo razpravljala, če sta bila hude krvi, sta se lahko tudi stepla in na tak način uveljavila svoja stališča. Vendar, naj si bo kakor koli že, oba sta se motila in verjetno se moti o letališču in njegovih objektih ter napra-

Radar je pri sodobnem letalstvu nepogrešljiv

APARATI IN LJUDJE

Zapis z aerodroma Ljubljana

vah še marsikdo, marsikdo pa si o letališčnih napravah in ljudeh, ki jih upravljajo, ne more ustvariti predstave.

V tem zapisu bomo skušali pomagati prav tem.

»Skrivnost« kontrolnega stolpa

Bil je lep zimski, toda pasje mrzel dan, ko smo prišli na letališče Ljubljana v Brnikih z namenom, da zremo kaj več o napravah, ki omogočajo varno letenje, in o ljudeh, ki z njimi upravljajo. Ker smo predpostavljali, da bomo vse zvedeli v kontrolnem stolpu, smo vso pozornost posvetili temu šestnadstropnemu orjaku s popolnoma zasteklenim zadnjim nadstropjem. Kmalu smo se znašli prav na vrhu in zazdelo se nam je, da smo prišli v čisto nov in tuj svet, katerega glasba je ropot teleprinterja in signali, ki prihajajo iz zvočnika na radijskem sprejemniku. Može ob aparaturoh so bili tako zavzeti s svojim delom, da nas niti opazili niso, kajti prav tedaj se je s piste odlepilo potniško letalo DC-3, ki leti na redni liniji Ljubljana — Beograd. Radiotelegrafist v stolpu je vzdrževal zvezo z letalom in z letališčem v Zagrebu, ki je z ljubljanskim povezano s teleprinterjem. Kontrolirali so položaj letala vse dotlej, dokler ga ni prevzelo letališče v Zagrebu. Sele sedaj smo prišli na račun. Zanimalo nas je vse, kajti vse nam je bilo novo, med drugim tudi to, kam spadajo možje, ki delajo v zadnjem nadstropju kontrolnega stolpa. Tovariš Kajfež nam je vso stvar (takole razložil: »Poleg uslužbencev aerodromskega podjetja

Ljubljana in uslužbencev Adria-avio prometa moramo biti tu tudi kontrolorji uprave za civilno letalstvo. Naša dolžnost je, da skrbimo za varno letenje.«

Na kakšen način pa to varnost zagotovite? »Predvsem s stalno povezanostjo med letalom in nami in s samo tehnično opremo letališča. Mislim pa, da ne gre nikjer drugje, kot prav v letalskem prometu, za tako popolno koordinacijo med tehniko in možgani.«

Kako pa je na letališču organizirana meteorološka služba?

»Ta poleg samega opazovanja vrši tudi sinoptično službo, ki je za letenje še posebnega pomena. Obsega predvsem risanje vremenskih kart, ki pilotom na daljših poletih znatno olajšajo pot, saj so na njih vrisani vremenski pojavi določenega področja. Tudi meteorološki bilteni so letavcem v veliko pomoč. Ti so sestavljeni v obliki obrazca, v katerega meteorologi vpišejo pojave, na katere so med poletom naleteli.«

Še beseda o svetilnikih, ki kažejo letavcem pot

Ta pa je bosa,« boste dejali. »Svetilniki in letala ne gredo skupaj. Svetilniki in ladje, to razumemo. Kombinacija med letalom in svetilnikom pa je prav gotovo novinarska raca.« Pa ste kljub vsemu prav prebrali. Ne gre namreč za svetilnike, ki so nam v otroških letih razburjali domišljijo, za svetilnike, ob katere z vso srditostjo udarjajo besneči valovi morja, pač pa za naprave, ki na zunaj niso svetilnikom prav nič podobne, njihova funkcija pa je s funkcijo pomorskih svetilnikov identična. Letavci jih imenujejo radiofari. Le-ti namesto svetlobnih znakov oddajajo radijske signale, ki jih pilot v letalu lovi z instrumentom — radiokompasom. Tako so nam svetilnike te vrste pojasnili strokovnjaki v stolpu. V sklop letališča v Brniku spadajo radiofari, nameščeni v Dolskem, Mengšu in Tenetišah. Namen teh naprav je olajšanje navigacije.

Ste že slišali za goniometer in ILS naprave

Zelo verjetno velika večina o njih nima niti najmanjšega pojma. Tudi za nas so bili ti strokovni izrazi prava kitajščina, za tiste pa, ki delajo v kontrolnih stolpih letališč po vsem svetu, zato tudi letališča v Brniku, pa sta nepogrešljiva instrumenta, ki letavcu v težavnih vremenskih razmerah mnogokrat olajša-

ta določanje smeri leta in pristajanje. Po goniometru pilotu sporočajo, za koliko je njegovo letalo odklonjeno od pravilne smeri. ILS naprave pa so pomembne pri pristajanju pri slabih vidljivostih in ponoči. Signali, ki jih oddaja ta naprava, na odgovarjajočem instrumentu v letalu nakazujejo pravilno smer pristajanja.

Ko smo takole poslušali in odkrivali nova področja, smo komaj opazili, da je osebe v stolpu postalo nemirno. Prosili so nas, naj jim oprostimo, zakaj pričakovali so letalo iz Beograda. Radiotelegrafist Božo je že sedel pri teleprinterju in potrjeval sprejem depeše iz Zagreba, nato pa se je povezal z letalom in mu sporočil nekaj najnujnejših podatkov.

Radar

Postopek je nekajkrat ponovil in to vse dotlej, dokler ga nista nadomestila kolega pri ekranih radarja. Svetleči trak, ki se je vrtel okrog osi v sredini ekrana, jima je neprestano dajal smer letala, njegovo oddaljenost in višino. Te podatke sta neprestano sporočala pilotu, ta pa jima je odgovarjal s podatki, ki jih je razbiral na svoji instrumentni plošči, popravljaj razlike, pri vsem tem pa upošteval še navodila kontrolorjev. »Kurs 305, oddaljenost 4000 m, višina 1435 feetov« se je glasilo eno zadnjih sporočil tik pred pristankom. DC-3 je varno in gladko pristal.

Radar je naprava, ki je postala nepogrešljiv instrument, predvsem v nočnem letenju.

Vsi omenjeni instrumenti pa so pri nočnem letenju skoraj brez pomena, če aerodrom ne bi bil opremljen s svetlobnimi telesi, ki obrobijo pristajalno stezo. Z njimi si letavec pomaga, ko ga z radarjem privedejo do letališča. Začetek piste označujejo rdeče, stezo samo rumene, steze za manevriranje pa modre svetilke. Vsem, z ozirom na oddaljenost letala, spreminjajo svetlobno jakost.

S tem je bil naš, uradni pogovor končan. To, kar smo zvedeli, sicer ni veliko; je le nekaj, kar lahko primerjamo z mrtvimi številkami. Tisto drugo in pomembnejše je človek, ki z napravami ravna. Sem spadajo vsi, tudi tisti, ki upravljajo z motornimi plugi, traktorji, mehaniki, ki ob vsakem času in neprekinjeno skrbijo za letala in meteorologi in kontrolorji in še mnogi drugi, katerih požrtvovalnega dela sploh ne poznamo.

Tone Polenc

Na ogromen dimnik mora splezati dimnikar 100 metrov visoko. Od spodaj je videti dimnik kot mišja past. Vendar pa plezanje po tem dimniku ni nevarno, ker dimnikarja varujejo posebni loki

Kaj pričakujemo od prihodnosti?

Znanj sovjetski časopis se je pri najslavnejših sovjetskih znanstvenikih pozanimal kaj človeštvo lahko pričakuje od prihodnjih izsledkov znanosti in tehnike. Odgovorom je dodal še tabelo fizika Arthurja Clarka iz knjige »Raziskovanje meje mogočega«.

V tablici slavni znanstvenik poskuša odrediti smer znanstvenega napredka in zaznamovati roke uresničitve teh ali onih predvidenih dosežkov. Mnoge prognoze že prehajajo meje iz znanosti v okviru domišljije.

Zaradi tega je tabela A. Clarka v mnogih stvareh sporna. Vendar gre v njej predvsem za določanje oblik tistih stvaritev in vrhunskih dosežkov, ki jih nakazujejo dosežki sodobne znanosti.

Tako znanstvenik meni, da v letih med 1970 in 2100 na področju prometnih sredstev lahko pričakujemo naslednje: izkrcanje na Meseču, osvajanje planetov, potovanje v središče Zemlje, ravnanje s silo težnosti, hitrost blizu hitrosti svetlobe, medzvezdni polet in srečanje z drugimi civilizacijami.

Sredstva informacije naj bi v tem času izpopolnili stroji — prevajalci, umetni razum, medplanetarna izmenjava knjig, prenos naših šest čutil s pomočjo radija, pametni roboti — mehanični delavci, kontakti z izvenzemeljsko civilizacijo, prebujanje nasledstvenega spomina, stroji za učenje, stroji — bolj pametni kot ljudje, svetovni možgani.

Industrija sme v tem času pričakovati shranjevanje električne energije v skladiščih, prenos energije brez kablov, rudnike v vesolju, industrijo spreminjanja elementov, prilagajanje planeta za življenje ljudi, upravljanje z vremenom, univerzalne stroje, ki proizvajajo vsako stvar

in možnost upravljanja funkcioniranja posameznih zvezd. Na področju kemije in biologije je znanstvenik napovedal naslednje fantastične uspehe: razumevanje delfinovega govora, upravljanje nasledstva, zaustavljanje življenja s pomočjo spanja, umetno življenje in nesmrtnost.

Cvetje na steklenih vlaknih

Znani so primeri, ko so posamezne kulture zelo uspešno zrasle na pesku, na mivki ali pa kar v vodi. Take stvari niso več novost. Nove iznajdbe pa ne poznajo meja.

Igarasi Goro iz japonskega znanstveno-raziskovalnega inštituta za gojenje cvetja in drugih rastlin v Tokiu uspešno goji cvetje in zelenjavo na steklenih vlaknih. Kitajsko zelje, špinača, razne rastline in stročnice, ki jih goji Igarasi, se hitreje razvijajo in bolj uspevajo kot v navadni zemlji.

Stekleno vlakno dobro vpija vodo in umetna gnojila, ki so v vodi raztopljeni. Popolnoma je sterilno in zato se v njem ne razvijajo bakterije in fermenti. Zaradi tega seme, ki je posejano na taki podlogi, ne gnije.

Rastline, ki so posejane na steklenem vlaknu, je zelo

lahko presaditi. Dovolj je izsekati del vlakna okoli korenine. Za rastline, ki ne marajo vlage, je bolj uporabiti debelejša vlakna.

Domač vrt s cvetjem, posejanim na steklenem vlaknu, bo izgledal zelo lepo. Zelene rastline bodo izgledale kot da rastejo na snegu.

Alvis Stalwart C je posebno vozilo, ki ga lahko uporabljamo za delo na vseh terenih

Zračna zavesa ščiti vodo Težave pri vzletu z mesta

Vprašanje borbe proti onečiščenju vodnih magistralskih od nekdanj zanima holandske inženirje. Morska voda, ki doteka skozi jezove, na obalah kanalov odlaga sol in pitna voda se počasni kvari.

Pred kratkim so predlagali novo rešitev tega problema. Na enem izmed glavnih jezov so namestili plastično cev. Ko se vrata zapornic dvignejo, skozi številne odprtine na cevi s pomočjo kompresorja dovajajo zrak — okoli 40 kubičnih metrov v minuto. Ta zračna zavesa pregradi pot slani vodi.

Tako rešitev so za pristanišče zahtevale tudi rotterdamske pristaniške oblasti. Stalna zračna zavesa bo preprečila prodiranje peska in blata iz reke Masse v to pristanišče. Do sedaj so za čiščenje luke uporabljali bagerje.

Zdravilo proti leukemiji

Franc. ministrstvo zdravja je končno pristalo na to, da v laboratorijih v Parizu uradno preišče serum, za katerega iznajditelji trdijo, da zdravil levkemijo. Do te odločitve so prišli, ko je več staršev dovolilo zdravljenje za levkemijo obolelih otrok z omenjenim serumom in je bilo zdravljenje dokaj uspešno. Če je ta serum zares uspešen, bi to pomenilo enega izmed najbolj vrhunskih dosežkov medicine.

Francosko eksperimentalno letalo, ki lahko vzleti z mesta, je pred kratkim doživelo katastrofo. Stymoglavilo je z okoli 100 metrov višine. Pri nesreči je bil pilot ubit.

Vzlet z mesta je, kot je videti, še vedno velik problem. Tudi Angleži do sedaj niso imeli sreče s takimi poskusi. Njihovo letalo z vertikalnim vzletom je prav tako doživelo katastrofo pri poskusih.

Elektronski advokat

Da bi poenostavili dolga in dolgočasna zasliševanja prič pri proučevanju pravnih primerov, je neki newyorški advokat ustanovil posebno organizacijo, ki jo sestavlja petdeset advokatov. Ti so izbrali in klasificirali milijon sodb, ki so jih izrekla newyorška sodišča. Po treh letih so podali rezultate svojega dela ekspertom v elektroniki, ki so vse rezultate spremenili v program, ki so ga prilagodili posebnemu predpisu. Elektronski možgani zmorejo razvozlati 120 tisoč primerov v minuti in posredovati odločitve, ki jih je mogoče uporabiti v vsakem posameznem primeru. Za 20 dolarjev tako lahko vsak newyorški advokat v nekaj minutah reši svoje probleme.

Sovjeti na južnem tečaju

Na obalah Antarktike sta se zaustavili dve sovjetski ladji, ki sta pripeljali na šesti kontinent udeležence nove znanstvene ekspedicije. Skupaj s sovjetskimi znanstveniki so dospeli tudi znanstveniki iz Čehoslovaške, Madžarske in Velike Britanije. Delali bodo v sovjetskih antarktičnih postajah. Del ekspedicije je dospel z letalom, ki je ob tej priložnosti opravilo 50 tisoč kilometrov dolg transkontinentalni polet.

Učinkovit rešilni pas

Po letu in pol raziskav v Britanskem inštitutu za standarde so izdelali rešilni pas, ki v petih sekundah onesveženega človeka v vodi obrne na hrbet. Privzdiguje mu glavo in preprečuje, da bi voda prišla v usta ter usmerja telo nazaj. Preživelega tako usmeri v smer valov, da na njih plava. Tako njegovo gibanje nikoli ne prihaja v nasprotje z valovi in voda mu ne doteka v usta. Vse to so dosegli z razpo-delitvijo teže na površini vode, ki mora znesti najmanj 13,6 kilograma. Pas je mogoče namestiti v 30 sekundah.

Moda 1964

Sodobna oprema

Paviljon sodobne opreme je zelo privlačen in presenetljiv, to pa prav zato, ker je bila domača ustvarjalnost na tem področju doslej kaj rečna. Spominjam se jesenskega beogradskega sejma in razstavnega prostora s sodobnim pohištvo, vendar to sploh ni bilo sodobno pohištvo, kakršnega si želimo; bilo je pravo nasprotje pohištva in opreme v Ljubljani.

Lani ustanovljeni studio za stanovanje in opremo v Ljubljani je že letos pokazal precejšen uspeh pri delu. Uspešno mu je prikazati rezultate razvojnega dela za dvig kvalitete in racionalnejšo sestavo sortimentov naše opreme — predvsem stanovanjskega tekstila in pohištva — v barvnem in oblikovnem pogledu.

V posameznih oddelkih (dekleška soba, fantova soba, spalnica staršev, dnevna soba, kuhinja, umivalnica itd.) prikazujejo primere sodobnega opremljanja stanovanj, ki niso le funkcionalna, ampak tudi barvno lepo urejena. Ob gledanju okusno opremljenih dnevnik in toaletnih prostorov se lahko marsičesa naučimo.

Verjetno bomo kmalu lahko kupili tudi kosovno pohištvo, kar je vsekakor zelo razveseljivo. Tako bomo lahko po potrebi in denarni možnosti dopolnjevali stanovanje.

Razstavnih prostorih tekstila in konfekcije

Vinko Hafner je v svojem pozdravnem govoru ob otvoritvi poudaril velik napredek v industriji tkanin, obutve in obleke, ki nas mora opogumljati k še večjim uspehom. Saj je izvozni izrček še vedno na tem področju za 100% manjši kot si ga pridobimo proizvajalci tujih razvitih držav. Proizvajalci konfekcije strmiijo za tem, da bi bili modeli solidno izdelani in da vsaj nekaterim podelijo modne muhe. Nekateri so se že izboljšali tako v modnem kot tudi v kvalitetskem vidiku. Večji del razstavljalcev se je potrudilo, da so svoj izložbeni prostor skladno uredili, da so si posamezni predmeti sledili v harmoničnem barvnem krogu. Skoda, tudi neljube izjeme so tu. Med njimi ima Tekstil Ljubljana, ki razstavlja na takovidnem mestu, prav neposredno postavljene svoje izdelke. Prav tako naj Jugotekstil Split bučno pozdravlja z luž-

Letošnji sejem mode, modnih oblačil, tkanin, obutve in sodobne opreme na GR v Ljubljani nas ponovno prepričuje, da ideja, rojena pred devetimi leti, ni bila slaba. Takrat je marsikdo med nami dejal: to bo nepotrebno trošenje denarja!

Sodobna oprema, revija konfekcijskih oblačil in tudi sama večerna modna revija, kjer lahko vidimo in občudujemo snovanja naših modnih ustvarjalcev, vse to nas je res presenetilo. Ideje vzorcev in modelov, čeprav pod vplivom italijanskih in francoskih modnih voditeljev, vendar tudi originalno obarvani, so prijetne. Če še povemo, da so podelili kar 90 zlatih medalj, kar prav gotovo govori v prid naši domači industriji, potem res ne bomo več dvomili o pomembnosti sejma.

njaško kričavostjo, ki ostrega opazovavca ravno ne navduši.

Angora prikaže marsikaj lepega, Almira in Rašica sta solidni. Med vidnejšimi razstavljalci Gorenjske bi predvsem pozdravili res zelo lepe izdelke blejske tovarne čipk in vezenin ter rokavic. Lepi in modni so.

Modeli Kroja Skofja Loka so zmerni in dejstvo, da izdelujejo posamezne modele le v manjših količinah, je prav pohvalno. Svoje proizvode razstavlja tudi Gorenjska oblačilnica.

Mislím, da bi nas tovarna klobukov-slammikov Domžale lahko založila z domiselnejšimi slammiki, kot jih razstavlja.

Znano konfekcijsko podjetje Beko iz Beograda častno zastopa svoje ime in si bo gotovo še bolj utirilo pot med slovenskimi kupci.

Novitet Novi Sad si s svojimi živahnimi in včasih prav edinstvenimi barvnimi kombinacijami precej dovoli. Marsikateri komplet je zelo posrečen in bo predvsem pri mlajših ženah priljubljen.

Kaj nam bodo nudili čevljarji?

Za pomlad in poletje se nam zopet po dobri stari navadi ne obeta kaj dosti. Če so koničasti čevlji z ozkimi petami toliko let navduševali žene, zakaj bi potem sledili sedaj tujim čevljarjem. Saj za domač trg je kmalu dobro, naše žene pa tako ali tako ne hitijo za modo! Cez kako leto bomo pa že vrgli kaj novega na trg! Tako gotovo menijo naši izdelovalci čevljev. Lilet Maribor sicer razstavlja nekaj prav čednih in modernih modelov, ampak na trg bodo prišli v jeseni 1964. Rožnik Ljubljana ima le nekaj modnih sandal, sicer je pa še vse ošiljena stara moda

Torbice

Na boljšem smo s torbicami. Torbica Ljubljana nam v svojem zelo lepo urejenem razstavnem prostoru prikazuje čedne in modne torbice. Tudi Toko Domžale je svojo rdečo torbico s črnim okovjem verjetno navdušila marsikatero ženo. Ne moremo prezreti elegantno urejenih prostorov v razstavnem prostoru

industrije iz Ljubljane, ki razstavlja izdelke svojih članov.

Konfekcijska srajčna obleka ne bo pristajala le mladim dekletom, ampak tudi zrelem, obilnejšim ženam (Iz Marnekena).

Modni reviji

Vemo, da sta letos kar dve reviji in sicer konfekcijska in modna revija oblačil narajenih iz blaga, ki ga izdelujejo naše tovarne. Zanimiva je primerjava kaj bo nudila konfekcija in kaj se da ustvariti po lastni zamisli modnega kreatorja.

Konfekcijska revija

Znano je, da konfekcija ne diktira mode, pač pa berebrata tistoj praktično in modno, kar je splošno oprijemljivo. Moramo priznati, da so bili modeli na konfekcijski reviji v povprečju solidni, nekateri celo osupljivo čedni. Spomnimo se samo vezane ženske obleke ali gosto pletenega

kostima z večbarvno obrobo, pa zopet prikupnih kostimov in plašča v rahli liniji trapeza v drugi skladni barvi, ki se ponovi v podlogi. Za moške je verjetno prijetna novica, da se bodo pojavili suk-njiči za dom iz jersya ali druge primerne tkanine. So brez reverjev in s športnimi razporki ob robu.

Za naše najmlajše bodo predvsem poskrbeli: Tovarna pletenin Sežana, Mura Murska Sobota, Varteks in Beko Beograd.

Jutranjka — konfekcija Sevnica je izdelala ljubki bikini in enodelne kopalne obleke. Novitet Novi Sad je s svojimi modnimi modeli gotovo navdušil marsikoga. (Naglica v izdelavi je bila morda kriva, da je bil eden izmed plaščev, krojen v redingotu kroju »cifast«.)

Vezenina Bled in Maribor ter Nada Dimič bogato zalagata konfekcijo s svojimi razkošnimi jutranjimi haljami in lepim perilom.

Pogrešam izbire med konfekcijskimi večernimi in cocktail oblekami, vendar je to že znano. Angorina pletena večerna obleka je verjetno privabila marsikateri gledavki vzdih, ko jo je videla na graciozni manekenki.

Tovarna usnja in krzna Smartno pri Litiji je svojemu bizamovemu plašču dodala še rutičo iz istega krzna. Res si ne bi mogli želeli še kaj lepšega.

Večerna modna revija

Ta je gotovo predvsem s svojimi modeli za večer in popoldne prekosila prvo. Modne risarke so za to uporabile modne tkanine, kot volnen žorzet, žamet, svilo ipd.

Za dnevne poletne obleke, izdelane iz potiskanega blaga, so se kreatorke odločile v glavnem za obleko srajčastega kroja ali dvodelno. So brez rokavov ali z dolgimi manšetami ali drugimi variacijami.

Ljubke so pumparice; zakaj bi se zanje ne odločila vitka dekleta, saj so manekenki prav odlično pristojale!

V tujih modnih časopisih smo tudi opazile dolgo športno krilo, navadno z bluzo ali s pulijem. Tudi na reviji smo videli karirasto dolgo krilo z enobarvno bluzo. Gotovo jo praktična v dolgih zimskih večerih, ko sedimo s pletenjem v roki ob televizorju. Zakaj bi se ji potem nasmihali, če pa je tu in nas bo lepo ogrela. Za vse modele pa bi lahko rekli, da v svoji modni liniji niso predstavljali modne prenapetosti in so bili bolj ali manj domiselni.

Od letošnjega sejma se bomo poslovili v pričakovanju na prihodnjega, ki bo gotovo še kvalitetnejši od tega, če bodo le organizatorji in izdelavci stremeli za ciljem, ki so si ga zadali; okusno, kvalitetno in ne predrago.

DENARNICA — DENAR — Mali deklici so všeč dinarčki, ki jih bo dala za bonbončke. Ne boji se zanje, saj ji bo mamica gotovo zopet dala nove. Ali pa tudi ne, saj je vseeno. Deklica še ne zna ceniti vrednosti denarja. Vendar, kmalu se bo morala naučiti, da ga bo znala ceniti, ker ga očetje in mamice težko zaslužijo

Čarobna kreda

V učilnici prvega razreda je živel kreda.

Kreda je bila lena.

Kreda je bila nepismena.

Ali morda samo pozabljena?

Ležala je nad tablo dneve in tedne.

Nekega dne jo je vzel Mihec, jo spravil v žep in odšel.

Ko pa je prišel do lesene ograje, jo je vzel iz žepa in ji rekel:

»Ti si čarobna kreda. Daj, nariši mi nekaj!«

In na ograjo je kreda načrtala:

Najprej: otroka z velikim nosom in veliko glavo. Ego tuho je bilo večje, drugo manjše. Ena roka krajša, druga daljša. In ena noga je bila debelejša od druge. Otrok je bil smešen in brez las. No, pa kljub temu je bil otrok!

Drugič: kreda je narisala različne cvetove. Resnično, niso dišali, toda nihče ni rekel, da to niso cvetovi.

In tretjič: kreda je narisala mačko. Mačka je bila podobna ovci, malo tudi psu, malo celo teletu, a najmanj je spominjala na mačka.

Zbrali so se otroci in se pričeli prepirati:

Komu je podoben naftani otrok? Kako se imenujejo cvetovi? Ali je mačka res mačka, pes, ovca ali tele?

Otroci so se dolgo prepirali in se nikakor niso mogli sporazumeti.

»Vprašajmo kredo,« je predlagal Mihec. Ta kreda je čarobna in prav gotovo nam bo znala odgovoriti.

Cprav otroci niso povsem verjeli Mihcu, so začeli iskati kredo. Toda, na žalost, je niso mogli najti.

Tedaj je začelo deževati in otroci so stekli pod strehe najbližjih hiš. Ko je prenehalo deževati, so zopet stopili k ograji. Kaj so videli? Tam ni bilo več ne otroka, ne cvetov ne mačke.

»No, rekel sem vam, da je bila kreda čarobna,« je zmagoslavno rekel Mihec. »Medtem, ko smo mi vedrili, je prišla sem, vzela svoje risbe in zbežala.«

Otroci so se spogledali, a rekli niso ničesar

Kaj menite o filmu »Srečno, Kekec«

Mladinci pionirskega oddreda Matije Valjavec osnovne šole v Preddvoru pravijo:

● Videl sem oba filma o Kekcu. Nekaj se mi zdi lepše v prvem, nekaj v drugem. Če sem v šoli vprašal sošolca, kakšen se mu zdi novi film, je odgovoril: »Film je lep, poživljajo ga čudovite barve, pesem in razne dogodivščine. Mene je najbolj prevzelo Kekčevo plezanje po vrvi, njegovo junaštvo in Mojčina potrpežljivost. Najbolje so igrali Kekec, Mojca in Rožle. Vendar se mi zdi, da je novi Kekec brez pravega zaključka. Ko je Kekec Mojco ozdravil, se zanj še zmenili več niso. Tudi zahvalil se mu ni nihče. Samo Mojce so bili veseli.« (6. razred)

● Pravijo, da je novi film o Kekcu slabši od prvega. Ne vem, zakaj. Meni se zdi prav lep. (7. razred)

● Film »Srečno, Kekec« mi je zelo všeč. Tudi moji sovrstniki so bili navduše-

ni nad njim. Čudoviti igralci so Kekec, Mojca in Rožle. Opazila pa sem v filmu neko pomanjkljivost. Pehtina pečina je pravi kemijski laboratorij. Zdi se mi, da velike epruvete na spadajo v tisto okolje. Toda film je brez dvoma uspel. Bil nam je všeč. (7. razred)

● Prvi film o Kekcu so mi zdi bolj pester od drugega. Tudi barve so mi bile silno všeč. S Pehto pa je nekaj narobe. Pisatelj jo opisuje kot suho staro ženo. Moti me tudi razlika v vsebini. V knjigi piše, da Kekec z nekim dečkom oslepi psa, potem pa ga Pehta ozdravi s tistim zdravilom. Kekčevo bistro oko opazi, kam je skrila steklenico in Kekec jo srečno najde. Ne morem reči, kateri film mi bolj ugaja. V prvem so mi najbolj všeč dobre osebe, v drugem pa barve in planine. Po predstavi so nekateri govorili, da je bil prvi Kekec boljši. Zdi se mi, da so ponavljali le tuje mnenje. Meni je bil film zelo všeč. (7. razred)

Medved pozimi

Zivali so se zgodaj pripravili na zimo. Medved si je nanosil slame in hrane. Najedel se je, ker je vedel, da so zime navadno dolge.

Zaspal je. Sanjal je čudovite sanje. Nekega dne se je zbudil in pogledal iz brloga. Zunanaj je ležal sneg. Zakotalil se je po snegu in telovadil. Ko se je naveličal, si je otrekel sneg s kožuha, nekaj pojedel, potem pa se je zvalil na tla in zopet zaspal.

Spal bo do pomladi.
Slavica Marn,
6. razred
osnovne šole
Preddvor

Zanimivosti iz športa

● Kopje je zelo stara športna potreščina. Sprva so palice, podobne kopju, uporabljali le pri vojaških vajah. Toda že stari Grki so imeli razen bojnega kopja tudi kopje kot športno potreščino. To kopje je ime-

s strelom puščice iz svojega loka podrl in usmrtil vodjo sovražnikove vojske. Iz velike daljave je poslal puščico naravnost v cilj, ki ga je želel zadeti: puščica je prevrtila poveljnikov ščit, vso njegovo bojno opremo in se mu zarila naravnost v srce.

● V tistih časih so Perzijci poznali tudi že telovadnice. Ti prostori so bili veliki, visoki in brez oken. V dvoranah je bil zato slab zrak. Telesne vaje so obsegale masažo, proste vaje, vaje s palicami, rokoborbo in dviganje uteži, vse to pa je spremljala glasba.

**mlada
rast**

lo namesto ročaja močno zanko. Že v Homerjevi dobi so med druga športna tekmovanja uvrstili tudi met kopja. V tistem času je bil met kopja del športnega tekmovanja, ki je bilo sestavljeno iz petih športnih panog — pentatlon. Ne vemo pa, ali je imelo to metanje kopja namen doseči čim večjo daljavo ali pa je bilo to tudi eden izmed načinov merjenja v tarčo.

● V stari Perziji so bili tek, lokostrelstvo, jahanje in lov zelo čislani športi. V starih zapiskih piše, da je lokostrellec iz nepremagljivega prerijskega plemena odvrnil napad na deželo tako, da je

Kuharska knjiga za deklice

V Hamburgu, enem največjih evropskih pristanišč v Zahodni Nemčiji, je izšla prva kuharska knjiga za deklice.

Knjiga vsebuje 150 receptov za kuhanje, od katerih so mnogi ilustrirani z barvnimi slikami. Jodi, ki jih opisuje, lahko skuhamo v lončkih — igračkah na štedilnikih, s katerimi se igrajo deklice.

Nenavadna zemljepisna ura

Učenci osnovne šole v Dorsetu v Angliji, se najbolj veselijo ure zemljepisa. Zemljepis imajo na šolskem dvorišču, kjer je narisana velik zemljevid. Toda to ni navadni zemljevid. Vidijo se parniki, ki pljujejo med različnimi kontinenti, na kopnem so figure živali, ki so najbolj značilne za posamezne celine, prav tako kot tudi drugi predmeti, ki so značilni za gospodarstvo določene dežele. Ure so zelo zanimive, ker učitelj razlaga tako, da učenci doživljajo to, kar se uče. Tako na primer imajo otroci vtis, ko proučujejo Afriko, da se pravzares nahajajo v pragozdovih črnega kontinenta.

Premiero je doživel novi film Ingmarja Bergmana »Molk«. O tem smo že poročali in o filmu so pisali že tudi nekateri drugi naši časopisi (npr. TT). Vendar pa se ob »Molku« ustavimo še enkrat. Ne morda zato, da bi ponovno analizirali velikega švedskega režiserja Bergmana, ki ga poznamo po »Nasmehih poletne noči« in po filmih »Pouk v ljubezni«, »Ženske čakajo«, »Poletje z Moniko«, »Hudičevo oko«... Tokrat spregovorimo o »Molku« kot o problemu cenzure.

Mlajša Anna s sinom v »Molku«, ko se zave svoje navezanosti nanj — in dejstva, da je ženska. Naloga cenzure ne more biti, da naj bi varovala ljudi pred »neprijetnimi doživetji«!

Molk

ali problem cenzure

Samo ženska golota?

Filmska cenzura je. Povsod. Le da se ponekod imenuje s tem imenom, drugje pa ima drugačen naziv. In da je ponekod predvsem »politična«, drugje pa se zanima »samo« za »moralo«. Smo proti prvi, toda za drugo.

Seveda: kaj pa je »moralno«, kaj je »pozitivno«, in v kaj naj zarezajo cenzurne škarije?

Odgovor na to ni lahek. In tudi ne vedno in povsod enak. (Edino pravilno.) Kadar se v takoiimenovani javnosti razpravlja o cenzuri (ali, če hočete, o »moralnosti« določenega filma), se

ponavadi misli na žensko goloto in na erotiko. Mnogo redkeje (zakaj?) se postavlja vprašanje »primernosti« kakega filma zaradi njegove nasilnosti, grozljivosti in podobnih lastnosti. (Pri nas se je to pred kratkim zgodilo ob Hitchcockovem filmu »Psycho«. Ne neupravičeno. Toda: koliko spektaklov brez vsake kvalitete bi tudi moralo sprožiti to vprašanje?)

Ali je res (in: ali je nujno) samo golota, erotika, spolnost lahko »nemoralna«? Ali pa je morda prav brutalnost s svojimi »kolegi« enako ali še bolj in še pogostejše »potrebna cenzurnih škarij«?

Tako npr. meni švedska cenzura — gotovo ne kar tjevdan! Toda, še preden si ogledamo njeno stališče do problema, se seznanimo z »Molkom«, ki je s svojimi tremi erotičnimi prizori celo v svobodomiselnih švedski javnosti dvignil precej prahu.

Dvom v človeka

»Molk« je zadnji del Bergmanove filmske trilogije — »Onkraj zrcala«, »Obhajanci«, »Molk« — o temi: dvom v človekovega duha (vsi trije Bergmanovi scenariji so zdaj izšli v eni knjigi). Vendar pa so si ti trije filmi kljub skupni temi povsem različni. Medtem ko je v »Obhajancih« vsa teža na dialogu, v zadnjem delu trilogije dialoga skoraj ni, vse je le slika...

Ves dialog v »Molku« so redke besede med švedskima sestrama in sinom mlajše. Prišli so na počitnice v povsem tujo deželo (nekateri pravijo, da naj bi bila Jugoslavija). Ne morejo se sporazumeti z nikomer. Na tišino so obsojeni njihovi stiki z drugimi ljudmi; in v tišini se razvija in razbije

njihovo nenavadno razmerje. V tišini spoznavamo njihove nenavadne, izkrivljene duševnosti.

V mlajši Anni (Gunnel Lindblom) se prebudi »razgreta samica«. Pretrga lezbično razmerje s sestro Ester (Ingrid Thulin) in se zaplete v razmerje z natakarkjem (Birger Malmsten). V prisotnosti sestre Anna kruto nadaljuje ljubezensko igro z natakarkjem. Bolehna Ester išče uteho pri starejšem natakarkju in pri nečaku. Vendar Anna s sinom odpotuje domov. Ester ostane sama.

V filmu so tri erotične scene, ki so postale predmet širokih razprav o filmu — in o švedski cenzuri. Medtem ko ga nekateri bravci švedskih časopisov v svojih pismih obtožujejo celo »pornografije«, pa je npr. celo neki konzervativni časopis moral priznati: »Dva skrajno drzna erotična prizora bosta brez dvoma mnoge ogorčila in o njuni potrebnosti bi se dalo razpravljati. Vendar pa sta daleč od tega, da bi bila pornografija ali da bi čutno dražila, ampak sta organska sestavina te nenavadne zgodbe o prekleth, ki je kot kaka vizija iz pekla.«

Starosta švedskih filmskih kritikov Dr. Bengt Idestam-Almqvist je zapisal: »Molk« je eden največjih filmov Ingmarja Bergmana. Tu spet govori umetnik, povsem in resnično iskren, in se zamisljeno in z voljo sprašuje: Zakaj je tolikim ljudem življenje tako trdo in tako zapleteno, zakaj ne morejo najti zadovoljstva in miru? Filma, kot je »Molk«, še ni bilo. Z eno potezo je Bergman ponovno osvojil prestol

Spolnost — pozitivna slika

Toda: naj ima zadnje besede švedska cenzura in naj bo njeno stališče do »oblasti« odgovor na vprašanje, ki smo si ga zastavili v začetku

Stockholmski »Expressen«, najbolj senzacionalistični med švedskimi časopisi, je ob treh erotičnih prizorih v »Molku« zapisal: »Šli so mimo cenzure, ki je ni več.« V odgovor je Dr. Tosten Eklud od švedskega državnega sveta za film dejal: »Ko ljudje govorijo o cenzuri, mislijo na gole ženske. To je zmeta. Zakaj švedska cenzura je naperjena zoper brutalnost, sadizem in nasilje — razdiralne sile, ki nas obdajajo. V odnosih med spoloma ni ničesar zločinskega; spolnost je pozitivna sila v življenju.

Namen švedske filmske cenzure ni, da bi dušila umetnost in zato ne cenzuriramo filmov Ingmarja Bergmana. Če bi to počeli, bi bilo isto, kot da bi kastrirali grške kipe ali »prečiščevali« Shakespearea.«

Pisateljica Viveka Starfelt-Barthel, ki je članica istega sveta, se je strinjala z njimi: »Filmski režiser je enak slikarju ali pisatelju — umetnik je in nimamo pravice, da bi cenzurirali umetnost.«

Predsednik omenjenega sveta Erik Skoglund pa je jasno zapisal: »Gre za vprašanje razlike med pornografijo in umetnostjo. Realistično prikazan normalen ljubezenski prizor, ki je del neke umetniške celote, ni nikoli pornografija. Pač pa bi izoliran lahko bil pornografija.« (op.: Bergman ne pusti objavljati nobenih slik iz omenjenih treh prizorov!)

Film ima zaradi svoje široke dostopnosti javnosti poseben položaj med umetnostmi in verjetno je prva naloga cenzorja, da prepreči razširjanje zločinstvenosti (kriminala). Ne more pa si zadati naloge, da bo vsakega varoval pred »neprijetnimi doživetji«, razen v zelo splošni obliki. Ljudi hoče varovati pred tistim, kar najbolj žali: pred nasilnim odgovorom in pred preračunano spolnostjo. — D. O.

»OKUS PO MEDU« angleškega režiserja Tonyja Richardsona je eno prvih in najboljših del »nove angleške šole«. Nenavadna (in bedna) zgodba študentke, ki zanosi s črnim mornarjem in najde razumevanje in nežnost pri homoseksualcu. Igrajo (odlično) Rita Tushingham, Murray Melvin, Paul Danquah in Dora Bryan. Prijetno (čeprav zapoznelo) presenečenje v komercialnem januarskem programu!

»NEZNANCI IZ NORD EXPRESSA« mojstra Alfreda Hitchcocka so eno njegovih uspešnih del. Umor, zasledovanje, nepričakovani razplet — vmes pa mojstrska zgradba napetosti, so kot običajno njegove odlike. Igrajo Farley Granger, Ruth Roman, Robert Walker in Patricia Hitchcock.

Iz filma »Okus po medu«

RADIJSKI

SPORED

VELJA OD 25. DO 31. JANUARJA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30

SOBOTA

- 8.05 Vedre melodije za konec tedna
- 8.55 Za šolarje
- 9.25 Matic in Alenka v naši diskoteki
- 9.45 Solistična zabavna glasba
- 10.15 Nekaj domačih z malimi narodnimi ansambli
- 10.35 Nastopajo »Mali galski pevci«
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Vokalni solisti in plesni orkestri
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 V ritmu polke in valčka
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Recital znamenitih opernih pevcev
- 18.48 Novo v znanosti
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Za konec tedna s plesnim orkestrom RTV Ljubljana in pevci
- 20.20 Kar nadaljaj Joeses — radijska igra
- 21.10 Sobotni ples
- 22.10 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Prijeten konec tedna

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Iz opernega sveta
- 20.05 Mali ansambli v soboto zvečer
- 20.45 Gershwin in Bengesi
- 21.05 Koncert Zagrebske filharmonije v Ljubljani
- 22.40 Glasba za lahko noč

NEDELJA

- 6.00 Dobro jutro
- 6.30 Napotki za turiste
- 7.40 Pogovor s poslušavci
- 8.00 Brestac — umetniška pripoved

- 8.30 O našem mladinskem zborovskem petju
- 9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 10.00 Se pomnite tovariši...
- 10.30 Prenos matinejskega koncerta orkestra RTV Ljubljana
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Solistična zabavna glasba
- 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 13.10 Zabavna glasba
- 13.30 Za našo vas
- 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov
- 15.05 Popularne skladbe s tujih koncertnih odrov
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Naš glasbeni avtomat
- 17.05 Hammond orgle
- 17.15 Radijska igra
- 18.20 Glasba iz znamenitih oper
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Izberite svojo popevko
- 22.10 Plesna glasba
- 23.05 Bachov večer

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
- 13.10 Slavni pevci v priljubljenih operah
- 14.00 Zveneče kaskade
- 14.30 Sopek Dvořakovih skladb
- 15.05 Zabavni vrtljak
- 19.05 Simfonija št. 5
- 19.48 Plesna orkestra Noris Paramor in Francis Bay
- 20.45 Simfonija št. 26 v d-molu
- 21.00 V nedeljo zvečer
- 22.10 Komorna soareja jugoslovanske glasbe

PONEDELJEK

- 8.05 Mali rani koncert Slovenskega okteta
- 8.25 Glasba ob delu
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Pojeta Zlata Ognjanovič in Friderik Lupša
- 10.15 V glasbenem salonu
- 10.35 Naš podlistek
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza

- 12.25 Pesmi in plesni ritmi
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.45 S knjižnega trga
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Iz opernega albuma
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Novosti iz našega arhiva zabavne glasbe
- 18.45 Svet tehnike
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 22.10 S popevkami po svetu
- 23.05 Literarni nokturno
- 23.15 Plesna glasba

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začetni tečaj angleščine
- 19.20 Richard Wagner in »Mojstri pevci Nürnbergski«
- 20.10 Zvočni portret ansambla Pepe Jaramilo
- 20.45 Kitarist Andres Segovia
- 21.00 Za oddih in za zabavo — vmes humoreska

TOREK

- 8.05 Novo in zanimivo
- 8.35 Pisani zvoki z Dravskega polja
- 8.55 Za šolarje
- 9.25 Zabavni zbori
- 9.45 Baritonist Mercel Ostashevski
- 10.15 Zabavna glasba vzhodno-nemškega radia
- 10.40 Iz opere »Hlapec Jernej«
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Slovenske in dalmatinske narodne pesmi
- 13.30 Pol ure popularne orkestralne glasbe
- 14.05 Za šolarje
- 14.35 Po naši lepi deželi
- 15.15 Zabavna glasba z Danilom Bučarjem
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Metodije iz moskovskega ormitaža
- 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana s svojimi solisti
- 18.45 Na mednarodnih križpotjih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Poje zbor »Brajša-Rašan«
- 20.20 Radijska igra
- 21.20 Večerna pesem
- 22.10 Glasbena medigra
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Zvočni kalcidoskop

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika
- 19.20 Stiri popevke za štiri pevce
- 19.30 Veliki pianisti
- 20.00 Po svetu jazza
- 20.45 Requiem št. 626
- 21.45 Igra orkester Percy Faith

SREDA

- 8.05 Jutranji divertimento
- 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb
- 9.25 Glasba za razvedrilo
- 10.15 Les Huaquenes izvajajo narodne pesmi iz Južne Amerike
- 10.45 Človek in zdravje
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Popevke in plesni ritmi
- 13.30 Lahek koncertni program
- 14.05 Za šolarje
- 14.35 Melodije vzhajajočega sonca
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi tujih skladateljev
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Chopin: Dela, ki so nastala v domovini
- 17.35 Iz fonoteke radia Koper
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Mojstri orkestralne igre
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Simfonija
- 20.30 Z zabavno glasbo od Budimpešte do Moskve
- 21.05 Skupni program JRT
- 22.10 Plesna glasba
- 23.05 Literarni nokturno
- 23.15 Nočni akordi

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj ruskega jezika
- 19.20 Prvi koraki poljske zborovske glasbe
- 19.45 Orkestralna suita
- 20.12 Od tria do big banda
- 20.45 Islamov
- 20.55 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.10 Moderni plesni ritmi

ČETATEK

- 8.05 Z opernih in koncertnih odrov
- 8.55 Za šolarje
- 9.25 Slovenski pevci, orkestri in ansambli zabavne glasbe
- 10.15 Pihalni orkester Ljudske milice
- 10.30 Pet minut za novo pesmico
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Za ples in razvedrilo
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Ansambel Jožeta Privška
- 17.15 Turistična oddaja
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Iz galerije orkestralnih likov
- 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih

- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Lahka glasba
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 Nokturni z deli Zvonimira Cigliča
- 22.10 Glasbena medigra
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Vokalni solist Matt Monre
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj hrvatsko-srbskega jezika
- 19.20 Naše glasbene premiere
- 19.45 Godalni kvartet št. 16
- 20.08 Epilog opere »Knez Igor«
- 20.45 Bolero
- 21.00 Melodije po pošti

PETEK

- 8.05 Operetna glasba
- 8.30 Ljubljanski in Mariborski komorni zbor pojeta Pionirski tenik
- 8.55 Odmehi iz naših krajev
- 10.15 Odlomek iz I. dejanja »Aida«
- 10.35 Novost na knjižni polici
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Polke, valčki, in koračnice za veselo opoldne
- 13.30 Solisti — virtuozji
- 14.05 Za šolarje
- 14.35 Tako pojo in igrajo v Pragi
- 15.15 Napotki za turiste
- 15.20 Zabavna glasba
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Petkovo glasbeno popoldne pri Aleksandru Berelinu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Poje moški zbor »France Prešeren« iz Kranja
- 18.30 Pripoveduje nam...
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Majhni ansambli v plesnem ritmu
- 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
- 20.30 Iz slovenske violinske literature
- 21.02 Godala v ritmu
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.10 Plesna glasba
- 23.05 Nočni koncert

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine
- 19.20 Brandeburški koncert
- 19.40 V paviljonu zabavne glasbe
- 20.02 Simfonietta za godalni orkester
- 20.45 Srečanje s pevko Terezo Brewer
- 20.55 Kulturni globus
- 21.10 Glasbena medigra
- 21.15 Listi iz glasbenega koledarja

Kranj »CENTER«

25. januarja ameriški barv. VV film TARZANOVA NAJ-VECJA PUSTOLOVSCINA ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. filma NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 22. uri

28. januarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 16., 18. in 20. uri

29. januarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 16., 18. in 20. uri

30. januarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 16., 18. in 20. uri

31. januarja ameriški film NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

25. januarja ameriški barv. CS film JUPITROVA LJUBICA ob 18. in 20. uri

26. januarja amer. barv. CS film JUPITROVA LJUBICA ob 15., 17. in 19. uri, premiera angleškega filma OKUS PO MEDU ob 21. uri

27. januarja amer. barvni CS film TARZANOVA NAJ-VECJA PUSTOLOVSCINA ob 16., 18. in 20. uri

28. januarja angleški film OKUS PO MEDU ob 16., 18. in 20. uri

29. januarja angleški film OKUS PO MEDU ob 16., 18. in 20. uri

30. januarja angleški film OKUS PO MEDU ob 16., 18. in 20. uri

Stražšče »SVOBODA«

26. januarja premiera ameriškega filma NEZNANEC IZ NORD-EKSPRESSA ob 15., 17. in 19. uri

29. januarja sovjetski barvni film POT V VESOLJE ob 19. uri

Naklo

26. januarja ameriški barvni CS film MOZ Z ZLATIM SAMOKRESOM ob 16. in 19. uri

Jesenice »RADIO«

25. do 26. januarja španski barvni film MOJ POSLEDNJI TANGO

27. januarja amer. barvni VV film PONOS IN STRAST

28. do 29. januarja nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA

Jesenice »PLAVZ«

25. do 26. januarja nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA

27. do 28. januarja španski film MOJ POSLEDNJI TANGO

Zirovnica

25. januarja — jugoslavni film DVE NOCI V ENEM DNEVU

26. januarja — ital. barv. CS film VSAKO NOC NOVO LETO

29. januarja — španski barv. film MOJ POSLEDNJI TANGO

Dovje

25. januarja — ital. barv. CS film VSAKO NOC NOVO LETO

26. januarja — jugoslovanski film DVE NOCI V ENEM DNEVU

30. januarja — španski barv. film MOJ POSLEDNJI TANGO

Koroška Bela

25. januarja — ameriški barv. film SERIFOV SIN

26. januarja — francoski film ŽIVETI SVOJE ŽIVLJENJE

27. januarja — nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA

Kranjska gora

25. januarja — francoski film ŽIVETI SVOJE ŽIVLJENJE

26. januarja — amer. barv. film SERIFOV SIN

30. januarja — nemški film PONAREJEVALEC IZ LONDONA

Ljubno

25. januarja — francoski film VRELI ASFALT ob 19.30

26. januarja — francoski film VRELI ASFALT ob 16. uri

Radovljica

25. januarja — fran. ital. barv. film CARTOUCHE ob 18. uri

25. januarja — angleški film NEPOZABNA NOC ob 20. uri

36. januarja — franc. ital. film CARTOUCHE ob 16. in 20. uri

26. januarja — angleški film NEPOZABNA NOC ob 18. in 10. uri dopoldne

28. januarja — slovenski film PESČENI GRAD ob 20. uri

29. januarja — slovenski film PESČENI GRAD ob 18. uri

29. januarja — amer. barv. VV film TARZANOVA NAJ-VECJA PUSTOLOVSCINA ob 20. uri

30. januarja — amer. barv. CS film FANI ob 20. uri

31. januarja — amer. barv. CS film TARZANOVA NAJ-VECJA PUSTOLOVSCINA ob 20. uri

gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

NEDELJA — 26. januarja

ob 10. uri URA PRAVLJIC — 13. program ob 16. uri DRUGA VELIKA BESEDA — odpade zaradi bolezni v ansamblu

TOREK — 28. januarja ob

19.30 Nikolič-Mackie: »KUPE 9-10« in »HOTELSKA SOBA 308« za RED KOLEKTIVI

TELEVIZIJA

SOBOTA — 25. januarja

RTV Beograd 18.00 Poročila 18.05 Gledališče ob 18.05 RTV Ljubljana 19.00 TV obzornik 19.20 Ekspedicija 19.50 Kaj bo prihodnji teden na sporedu JTV 20.00 TV dnevnik RTV Beograd 20.30 Mikrofoni je vaš RTV Ljubljana 21.30 Propagandna oddaja 21.45 Ulica Conner št. 13 22.15 Poročila

NEDELJA — 26. januar.

RTV Beograd 11.00 Kmetijska oddaja RTV Zagreb 11.30 Dysnjejev svet 15.00 Sportno popoldne RTV Ljubljana 18.30 Srečka — za otroke 19.00 Sportna poročila 19.10 Mladinski klub JTV 20.00 TV dnevnik RTV Ljubljana 20.45 »Othello« drama 22.55 Jazz na ekranu 23.25 Poročila

PONEDELJEK — 27. januarja

RTV Ljubljana 17.30 Angleščina na TV 18.00 Poročila 18.35 »Ključek ima trdo glavo« — lutkovna igra 19.00 TV obzornik JTV 19.30 Tedenski športni pregled 20.00 TV dnevnik RTV Zagreb 20.30 Propagandna oddaja 20.45 Sestanek z vragom — celovečerni film 22.15 Poročila

TOREK — 28. januarja

RTV Zagreb 20.00 Poročila RTV Zagreb 20.05 Celovečerni film RTV Beograd 21.30 Prvenstvo Evrope v rokometu Evrovizija 22.30 Filmski pregled RTV Ljubljana 23.00 Poročila

SREDA — 29. januarja

Evrovizija 13.30 Olimpijske igre v Innsbrucku — tekma v hokeju RTV Zagreb 15.25 Otvoritev olimpijskih iger RTV Ljubljana 17.30 Ruščina na TV 18.00 Poročila 18.05 Slikanica za najmlajše 18.20 Pionirski TV studio 19.00 TV obzornik Evrovizija 19.10 Prvi filmski pregled o olimpijskih igrah RTV Ljubljana 19.25 Sprehod skozi čas JTV 20.00 TV dnevnik Evrovizija 20.30 Umetniško drsanje parov — prenos iz Innsbrucka 22.35 Drugi filmski pregled RTV Ljubljana 23.05 Poročila

ČETRTEK — 30. jan.

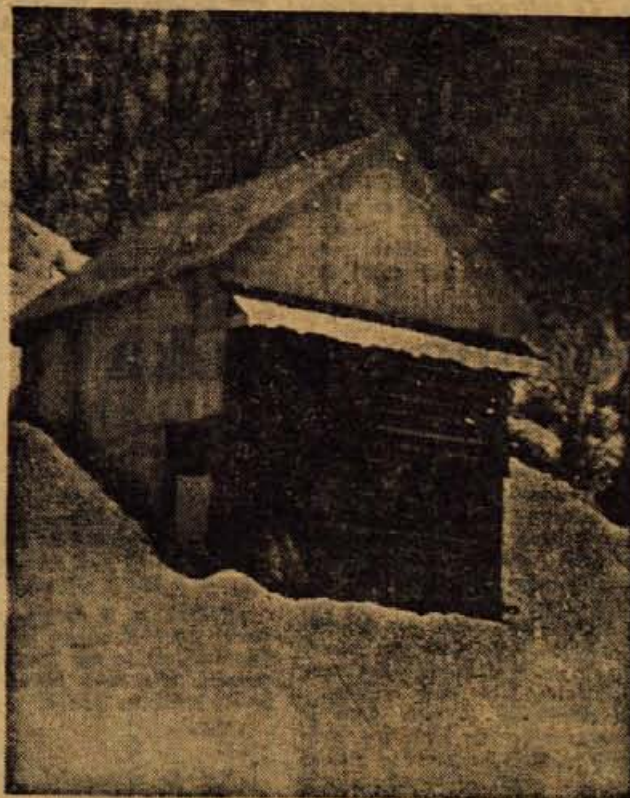
Evrovizija 10.15 Tek moških — prenos iz Innsbrucka 11.55 Smuk za moške 15.30 Tekma v hokeju na ledu Jugoslavija : Avstrija

RTV Ljubljana

17.30 Angleščina na TV RTV Beograd 18.00 Poročila 18.05 Slike sveta RTV Ljubljana 18.30 Britanska enciklopedija 19.00 TV obzornik 19.30 Koncert romunskega folklornega ansambla JTV 20.00 TV dnevnik Evrovizija 20.30 Hokej na ledu — Kanada : Švedska 23.40 Poročila

PETEK — 31. januarja

Evrovizija 12.55 Prenos smučarskih skokov iz Innsbrucka RTV Ljubljana 17.30 Ruščina na TV 18.00 Poročila 18.05 Dva slovenska dokumentarna filma RTV Ljubljana 18.30 Poljudno znanstvena oddaja 18.50 Glasbeni kotiček RTV Beograd 19.30 Kratki film Evrovizija 19.45 Filmski pregled o olimpijskih igrah JTV 20.00 TV dnevnik RTV Beograd 20.30 Propagandna oddaja RTV Ljubljana 20.45 Ni prostora za Kylove — angleški film RTV Zagreb 22.15 Filmi vzhodnih držav Evrovizija 22.40 Drugi filmski pregled olimpijskih iger RTV Ljubljana 23.10 Poročila

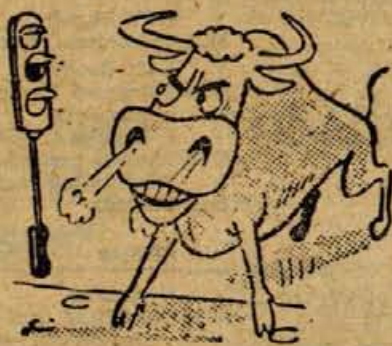
Zimski motiv

BREZ BESED

Mojster, zdi se mi, da nisem nekaj pravilno preštel

BREZ BESED

LOVSKI PES

Ne boj se, bil je samo zajček

HOROSKOP

Velja od 25. januarja do 1. februarja

- OVEN (21. 3. — 20. 4.)**
POLOVIČNO POZNANSTVO v nedeljo preraste v ljubezen. Vsa soseska ti zavida do četrtka, zakaj potem s praznim žepom žalostno vzbujajo pozornost kot prestavljeni spomenik padlim v NOB v Kranjski gori. Razveseljivo pismo od sorodnice.
- BIK (21. 4. — 20. 5.)**
MAJHNA AVANTURA ti vrne samozavest in pozdravi komplekse tako kot upokojencem upanje ob obljubah na povišico. Iz ljubosumnih nagibov te nekdo zmerja. Četrtkove novice si dobro zapomni! Nasedeš sladkim besedam.
- DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.)**
VELIKA AKTIVNOST in delo ti prineseta nemajhen dobiček. Čimprej kupi obljubljeno, da ne prehitijo cene zmogljivosti tvojega oziroma družinskega žepa. Solze zaradi trmoglavosti in črnogledosti.
- RAK (21. 6. — 22. 7.)**
LJUBOSUMNA ZNANKA te preseneti, vendar ne tako kot škofjeloška občinska skupščina, ko je v decembru po 18 dneh preklicala svoj DA o ustanovitvi podjetja »Obnova«. Sef in draga oseba se v neprijetnem trenutku spomnita nate. Zaradi zdravja se ne sekiraj.
- LEV (23. 7. — 22. 8.)**
SVOJIH ŽELJA in koristi ne uveljaviš tako preozkosrčno kot je izbojevala pravdo jeseniška občinska skupščina o kranjskogorskem hotelu Prisank. Očitki in sivi lasje zaradi jesenskih avantur. V pisnu načneš nekaj prijetnega.
- DEVICA (23. 8. — 22. 9.)**
USODNO SREČANJE z upnikom. Povabi ga v restavracijo, vendar se poprej oboroži s slovarčkom tujk — za dešifriranje jedilnih listov. Prijeten petkov večer. Glavobol v nedeljo.
- TEHTNICA (23. 9. — 22. 10.)**
PRI SMUCANJU zanimivo srečanje, ki pa ne bo ostalo samo pri smučanju. Pazi, da ti veter ne odpihne čepice kot je prenekateremu šolniku trinajsto plačo. V soboto se ne vsiljuj, da se ne osmešiš. Pismo.
- SKORPIJON (23. 10. — 22. 11.)**
VARUJ SE POLEDICE, zakaj čevlji so zlizani, in do čevljarja, ki bi jih takoj »pozdravil«, je pot brez zvez neuspešna. Malce obvladaj jezik, predvsem v sredo, da te ne primejo zanj. Doma in v službi se sekiraš, v družbi popivaš.
- STRELEC (23. 11. — 22. 12.)**
ZARADI KOKETIRANJA v obratu družbene prehrane med odmorom raztresenost pri delu. Za besedičenje sodelavcev se ne zmeni, zakaj šef je na tvoji strani. S povabilom ne bo šlo vse gladko, bo pa uspešno. V torek zamudiš zmenek. Poljubi v mrazu.
- KOZOROG (23. 12. — 20. 1.)**
ZARADI TISTEGA ne pomišljaj na bolniški stalež. Načelno bo vse v redu, vendar se bo treba konkretno poslužiti »zlahte«. Načrti bodo uresničeni brez večjih stroškov. Po telefonu obljubljeno trikrat obžaluješ. Z darili te presenetijo.
- VODNAR (21. 1. — 19. 2.)**
ZARADI MALIGANOV odvečne besede. V pripravah za pustovanje razmišljaj, kako bi maskiral tisočake pred boljšo polovico in denarico pred prijatelji. Preglej žepa v svojih oblekah, da ne bo prepozno. Telefonski pogovor te vznemiri, srečanje v petek pa požene kri po žilah. Darilo.
- RIBI (20. 2. — 20. 3.)**
NEKDO BI SI RAD prilastil tvoje zasluge, pa se ne daj. Čeprav težko, bo tvoje razumevanje, ne samo do otroških želja, temveč tudi do čudnih želja znanke, vendarle večje kot je v proračunih gorenjskih občin za »gorenjski šport št. 1« — smučanje. Honorarno delo na vidiku. Pismo in denar.

Humoreska

Vsa pota vodijo v Rim — to večno mesto na sedmih gričih. Toda, saj mi Kranjci vendar nišmo svake, da bi se kopirili s tujim perjem; in to še celo ob kopici pri se-rov, ki nam kakor na dlani kažejo, da tudi nam ne primanjkuje krajev, ki imajo podobno vlogo kot italijansko glavno mesto. In da ne bo nesporazuma, naj pristavimo samo tole. Naši kraji nimajo blišča in bede (?) mesta ob Tiberi, nikdar nimajo krize za sestavo nove vlade (morda krizo onemogoča čudoviti sistem z imenom rotacija) — toda kaj bi to, saj res ni važna pojavna oblika, temveč vsebina. Tudi to mi Kranjci dobro vemo (berit: občutimo na svoji koži). Po-

kor vodijo poleti številna pota v ljubljanski Tivoli in Majdičev log ter Prešernov gaj (ne izneverimo se tradiciji, ostanimo lokalni patrioti), tako vodijo poleti in pozimi vse poti v oštarije.

Po poteh hodijo ljudje (in živina seveda), tisti ki imajo avto, se pač vozijo, vendar ti že menijo, da so pač »nadljudje«. Pot je zanesla v oštarijo dva človeka (torej nista imela avtomobila), ki sta v prijetnem gostilniškem vzdušju žulila silce žganja. Ker je bila roka prvega prekratka, da bi preko pulta doseglja čudovite obline mlade natakavice, je pač v (kislo) zameno oprijela silce žganja in na prstu se je zalesketal poročni prstan. Tedaj pa:

»Kaj prijatelj, si ti poročen??«
Z muko, kot da bi jedel pečene-ga ježa z bodicami vred, je napadeni priklimal.
»??? Pa kako?«

Sodobna poroka

gosto nam je vseeno, ali kurimo z električno energijo ali premogom (predpostavljamo, da imamo tako visok standard, kot je to mogoče razbrati iz naših družbenih planov in zato imamo lahko lončene in električne peči), samo da nam je to toplo. Le mimogrede! Ni pa nam vsoteno, če ni premoga in da za dobro mero primanjkuje še električne energije, kot je to na primer letos, ko se je ta samo »trenutne« zastoj potegnil na dolg interval.

In nenadoma so nam pota iz premogovnikov in elektrarn dala osnovo za širšo razpravo o vsebini in pojavi obliki — skratka o neki vrsti filozofije. Dokaz! Eleganten dokaz, da pota vodijo tudi k filozofiji, kakor pota rotacije (oh, spet ta beseda, ko pa je tako modern! na boljše položaje. In ka-

»Kako vendar? Z žensko mendalo«
»Vem, vem... v tvojo moškost ne dvomim«, je počasi preboleval prvo presenečenje napadavec.

(Prve nepričakovane krogle ne uneso v nasprotnikovo tabor samo zmede, temveč tudi premišljeno taktiko za borbo v pribodnje.)

»Poročil si se torej«, je počasi pričel presenečeni, ko je končno le ugotovil, da se mu je prijatelj res poročil. »Pa tako hitro! Verjetno je bil otrok na poti!«

»Ne!«
»?«
»Ne! Ja nemože! Da ni bila posredi celo ljubezen«, je še vedno vstrajal presenečeni.

»Ne!«
»?«
(Streli so zadevali v živo, Vsak

dober vojak pa prihrani zase rešilni naboj. Rešilno vprašanje pa je tisto, ki je sicer zadnje, vendar tako formulirano, da mu mora slediti jasen odgovor.)

»Ja, madona, kaj pa je potem bilol! Saj sem naštel že vse pogo-de in vzroke, ki lahko pripeljejo do poroke!«

»Nisi, pozabil si še na — STANOVANJE!«

No, vidite, tudi stanovanje je tisto, kamor vodijo vse poti. Vanj ne vodijo samo poti iz službe, ali zvečer iz kavarne (kadar je mož na službenem potovanju), temveč tudi pota porok.